

ČESKÁ ASTRONOMICKÁ SPOLEČNOST

sekretariát: Astronomický ústav AV ČR, Boční II / 1401, 141 31 Praha 4
tel. 267 103 040, info@astro.cz

ASTRONOMICKÝ ÚSTAV AV ČR

Fričova 298, 251 65 Ondřejov

Tisková zpráva České astronomické společnosti a Astronomického ústavu AV ČR ze 14. 12. 2006

Skvrna na Slunci pozorovatelná okem (přes filtr!)

Po pár dnech se opět vyjasnilo, a tak máme možnost se na vlastní oči (nikoliv jen díky fotografiím pořízeným družicemi a k dispozici na internetu) podívat na velkou sluneční skvrnu, která je vidět i očima, samozřejmě přes filtr. V těchto dnech se skvrna nachází již u pravého okraje slunečního kotouče a pozorovat ji bude možné ještě minimálně v následujících dvou dnech. Sluneční skvrnu v minulých dnech doprovázela mohutná erupční aktivita.

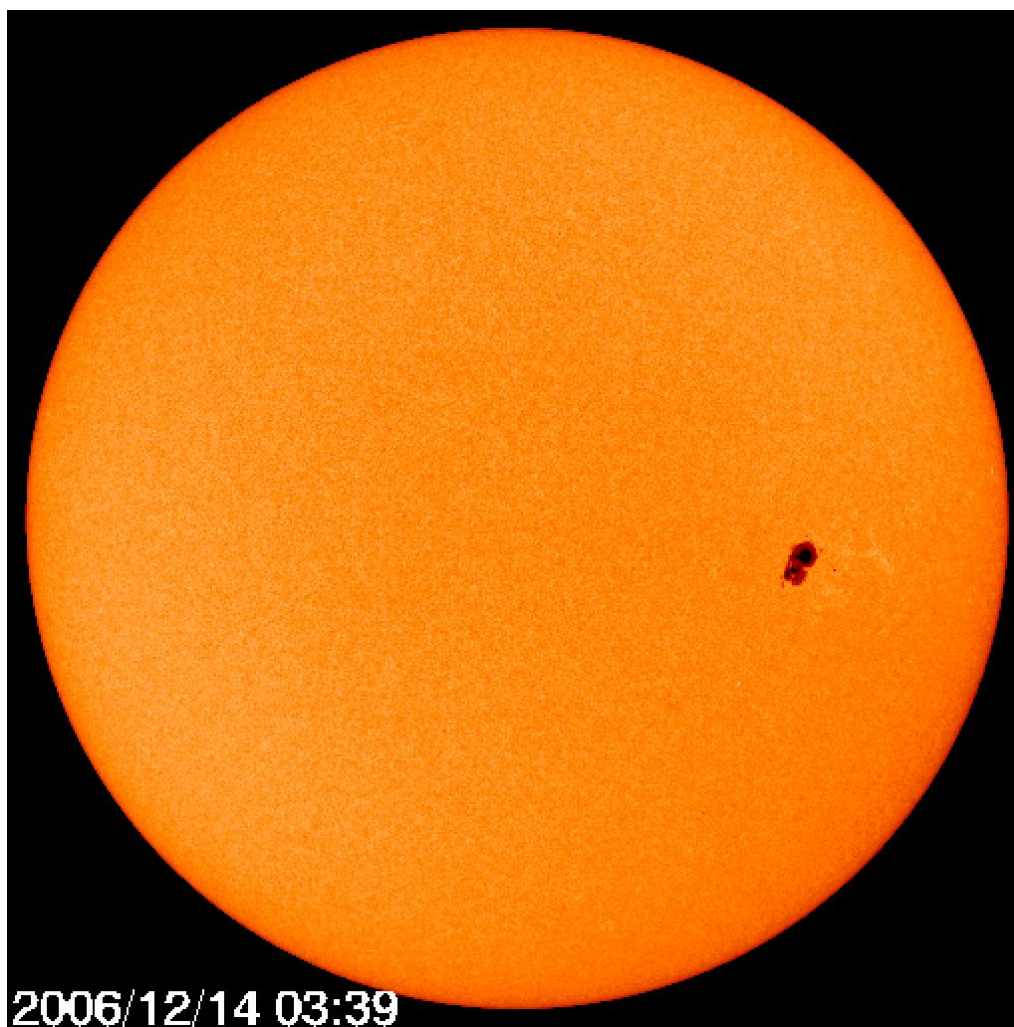
Sluneční skvrny mají různé velikosti, od stovek až po desítky tisíc kilometrů. Mohou tedy být i mnohonásobně větší než naše planeta. To se právě odehrává na Slunci. Ačkoliv je Slunce v době kolem minima sluneční činnosti, objevila se na něm velká sluneční skvrna o průměru přibližně 37 000 km, tedy asi 3x větší než naše Země. Pozorovat ji bude možné ještě několik dní, než na rotujícím Slunci zapadne, ale těsně u okraje už budou podmínky k pozorování horší, proto je lepší se na ni podívat v následujících dvou dnech.

Jsou-li sluneční skvrny větší než asi 20 000 km v průměru, jsou už viditelné pouhým okem bez pomoci dalekohledu. Pokud jste tedy neztratili filtry používané na pozorování slunečního zatmění (svářečské sklo hustoty 13 nebo 14 či brýle se speciální folií), použijte je k pohledu na Slunce. Lze také počkat na západ (nebo východ) Slunce, kdy Slunce svítí jen velmi málo a lze se do něj podívat. Skvrnu je samozřejmě možné pozorovat i dalekohledem s filtrem, příp. použít projekci. Dalekohled vám ukáže strukturu skvrny. **V žádném případě nepozorujte Slunce dalekohledem bez speciálního filtru, dalekohled bez filtru by Vás mohl definitivně připravit o zrak!!**

Sluneční skvrny jsou chladnější oblasti na slunečním „povrchu“, tedy ve fotosféře, která je rozhraním nitra Slunce a jeho atmosféry. Na rozdíl od maxima sluneční činnosti (nastává v průměru jednou za 11 let), kdy je na Slunci velké množství slunečních skvrn, v době minima na Slunci často nebývá ani jedna.

Aktuální družicové snímky Slunce (bez ohledu na počasí na Zemi) najdete na <http://www.astro.cz/obloha/slunce/>.

Pavel Suchan

Snímek pořízený družicí SOHO 14. 12. 2006 v ranních hodinách
(<http://sohowww.nascom.nasa.gov/>).

Česká astronomická společnost (ČAS) vydává od května 1998 tisková prohlášení o aktuálních astronomických událostech a událostech s astronomií souvisejících. Počínaje tiskovým prohlášením č. 67 ze dne 23.10.2004 jsou některá tisková prohlášení vydávána jako společná s Astronomickým ústavem Akademie věd ČR. Archiv tiskových prohlášení lze najít na Internetu na adrese <http://www.astro.cz/cz/download/>. S technickými a organizačními záležitostmi ohledně tiskových prohlášení se obraťte na tiskového tajemníka ČAS Pavla Suchana na adrese Astronomický ústav AV ČR, Boční II/1401, 141 31 Praha 4, tel.: 267 103 040, fax: 272 769 023, e-mail: suchan@astro.cz.